

О.В.Князева

Природознавство 6

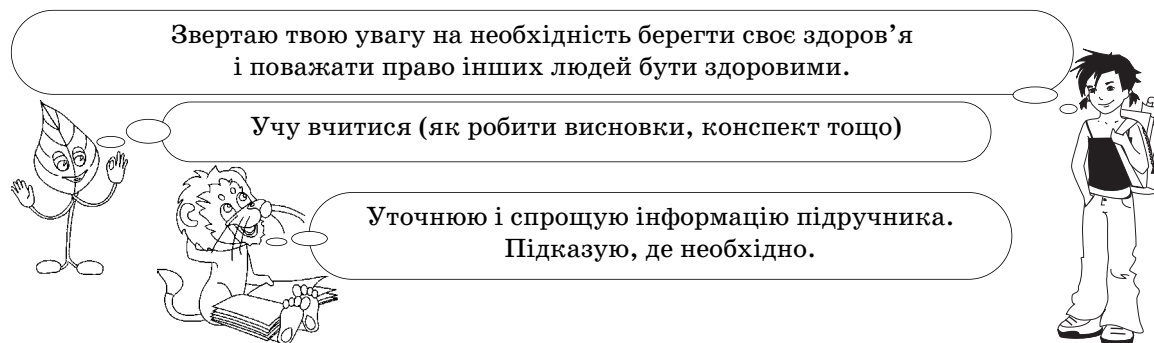
Робочий зошит

- Практичні роботи
- Тематичний контроль знань
- Самоконтроль знань
- Творчі завдання
- Допоміжні конспекти
- Додаткова інформація
- Спостереження

Київ
НОСФЕРА
2007

Дорогий(-а) шестикласнику(-ице)!

Цього року ти вивчатимеш рідну планету на уроках географії. А знання, які допоможуть тобі в наступному навчальному році зустрітися з хімією, біологією і фізикою водночас, ти продовжиш отримувати на уроках природознавства. Зошит допоможе тобі у цьому. У зошиті є обов'язкові завдання і такі, які ти обиратимеш самостійно. Допомагатимуть тобі у навчанні герої зошита.

На форзаці твого зошита є дерево знань. Це твій особистий щоденник. Випиш у нього ті оцінки, які є *твоєю гордістю*, бо є результатом *твоєї* праці, *твого* старання, *твоєї* відповідальності. І це зовсім необов'язково мають бути двозначні бали!

Вивчай природу, діставайся глибин і висот знань заради процвітання життя на Землі! Бажаю успіху! У тебе все вийде!

Шановні батьки!

Ви хочете, щоб ваша дитина була здоровою, освіченою і вихованою. Я поділяю Ваші прагнення і сподівання. Цей зошит допоможе дитині навчитися самостійно працювати, підтримає її пізнавальну активність.

Форми і об'єм роботи з зошитом визначає вчитель. У разі, коли дитина пропустить урок, вона зможе самостійно опрацювати навчальний матеріал за допомогою зошита. Допомагаючи дитині, звертайтеся до її досвіду, який Ви знаєте краще за всіх, і до героїв зошита.

Зверніть увагу на **практичні роботи**, які пропонувані для виконання у *домашній лабораторії* (підвіконня Вашої кухні, балкон, подвір'я тощо). Процеси, що досліджуються на таких практичних роботах, вимагають спостережень протягом часу, що набагато перевищує час уроку, або умов, які неможливо створити на уроці. Використайте ще одну можливість передачі Вашого життєвого досвіду дитині!

Нумерація тем, Самоконтролів знань та Тематичних контролів знань продовжується з минулого року. Це дасть Вам можливість прослідкувати ріст Вашої дитини щодо вміння відповідати на тестові завдання, як закриті (з готовими варіантами відповідей), так і відкриті (творчі), де відповідь дає сама дитина. Бажаю Вам прослідкувати також особистісний ріст Вашої дитини щодо відповідального ставлення до навчання, цікавості до пошуку інформації, бажання самостійної роботи.

Незалежно від перевірки зошита вчителем, Ви маєте ставити свій підпис у відповідних місцях зошита (наприклад, див. стор 25)

Щастя Вам у Вашому домі! Радості та здоров'я Вашій дитині!

Автор

Дата _____ Підпис батьків _____

Повторення

Повторення—мати навчання!

I. Спочатку заповни пропущені місця у тексті повторення.

II. Потім прочитай деякі ВИСНОВКИ з курсу природознавства минулого року.

III. Напиши свій висновок, який ти зробив(-ла) після вивчення природознавства минулого року.

I. Повторення

Всесвіт безмежний і складається з _____ . Галактика, до якої належить Сонячна _____ має назву _____ . Земля—одна з _____ Сонячної системи.

Географічна оболонка Землі складається з атмосфери, _____ , _____ і _____ .

На Землі існує життя. Умовами, що забезпечують життя на Землі, є:

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____

Більшість тіл живої і неживої природи складаються з молекул, а молекули—з атомів. Атоми певного виду—це _____ . Найбільш поширений хімічний елемент на Землі—Оксиген (O). Молекула кисню складається з _____ атомів _____ (O₂).

Кисень в атмосферу постачають _____ .

Завдяки _____ він розповсюджується у повітрі. Дифузія забезпечує також газообмін у рослин і тварин, всмоктування води коренями рослин тощо.

Хімічна реакція взаємодії органічних речовин з *киснем* має назву _____ .

Внаслідок хімічної реакції *дихання* виділяється _____ .

Енергія необхідна *для підтримки життєдіяльності організму*.

Дихання живого організму—явище водночас біологічне і _____ .

Особливостями біологічних явищ є те, що вони описують зміни, які відбуваються з живими організмами.

Біологія—наука, яка вивчає _____

Фізика—наука, яка вивчає _____

Хімія—наука, яка вивчає _____

Астрономія—наука, яка вивчає _____

Географія—наука, яка вивчає _____

II. Висновки з курсу природознавства 5-го класу:

1. Людина—частина природи. Людина, як і все живе, залежить від умов життя на планеті: наявності повітря, води, певної температури, поживних речовин.

2. Кисень для людини, як і для всього живого, виділяють рослини. Людина використовує для свого життя готові органічні речовини, які створюють рослини і тварини.

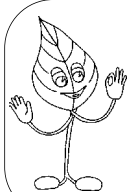
3. Планета Земля—середовище існування всього живого, а не тільки людей. Люди повинні розуміти неприпустимість знищення лісів, забруднення річок, морів, океану, повітря і ґрунтів.

4. Планета Земля—одна з десяти планет Сонячної системи, що входить до складу Галактики Чумацький шлях. І поки що у Всесвіті не знайдено іншої планети, де б існувало життя. Відповідальність за збереження життя на Землі лежить на людині.

5. Всі тіла на Землі і тіла небесні складаються з однакових атомів. Всі явища у природі Землі і у Всесвіті підлягають дії єдиних *фізичних законів*.

Особливостями *хімічних явищ* є те, що вони розглядають і пояснюють зміни на рівні молекул і речовин. *Географічні явища* описують зміни, що відбуваються з великими об'єктами планети. *Астрономічні явища* описують зміни, що відбуваються з небесними тілами. Особливостями *біологічних явищ* є те, що вони розглядають зміни, що відбуваються на найскладнішому рівні—рівні життя.

III. Твої висновки з курсу природознавства 5-го класу:

Продовжуй спостереження за природою. Звертай увагу на зміни, що відбуваються з рослинами, на поведінку тварин, на красу і неповторність живої природи. Звертай увагу і на зміни, що відбуваються у неживій природі, наприклад, з погодою, формою хмар, кольором неба тощо. Обов'язково записуй питання, які у тебе виникають.

Твої спостереження і запитання

Самоконтроль знань №5 ОРГАНІЗМ ЯК ЖИВА СИСТЕМА

I. Обирай один варіант правильної відповіді.

- Окремі органи рослинного або тваринного організму працюють:
а) узгоджено, утворюючи цілісну систему; б) незалежно один від одного.
- Орган, за допомогою якого рослина живиться з повітря:
а) корінь; б) пагін
- Орган, за допомогою якого рослина живиться з ґрунту:
а) корінь; б) пагін.
- Багато функцій може виконувати орган птаха:
а) легені; б) серце; в) дзьоб; г) крила.
- Багато функцій у людини виконує орган:
а) легені; б) серце; в) очі; г) рука.

II. Заповни схему

III. Серед наступних тверджень знайди неправильне:

- при розпаді речовин енергія виділяється;
- при синтезі речовин енергія поглинається;
- обмін речовин складається з розпаду і синтезу речовин;
- обмін речовин відбувається без обміну енергії.

IV. Встанови відповідність (з'єднай стрілочками) між ознаками і процесами, до яких вони є пристосуваннями:

Ознаки

Маточка і тичинки квітки	①
Комахоїдність росички	②
Зябра риби	③
Легені птаха	④

є пристосуванням до...

а) життя у наземно-повітряному середовищі
б) життя у водному середовищі
в) нестачі мінерального живлення з ґрунту
г) живлення з повітря
д) розмноження риби у воді
е) розмноження
ж) пересування

V. Розв'яжи задачу. Відомо, що для проростання насінини потрібна волога. Однак, насіння залите водою не проросте, а згниє. Чому? _____

ТЕМАТИЧНИЙ КОНТРОЛЬ ЗНАНЬ №5

Організм як жива системи

I рівень. (За кожную правильну відповідь — 0,5 бала. Обирай один варіант відповіді)

- Системами є:
а) комп'ютер, риба, біосфера; б) монітор комп'ютера, плавці риби, листок.
- Живими системами є:
а) авто, завод, Сонце; б) жираф, горобець, біосфера Землі.
- Розпад органічних речовин з виділенням енергії в організмах називають:
а) фотосинтез; б) дихання.
- Синтез органічних речовин з неорганічних з використанням енергії Сонця:
а) фотосинтез; б) дихання.
- Обмін речовин включає:
а) розпад і синтез речовин; б) тільки розпад речовин з виділенням енергії.
- За типом живлення рослини:
а) автотрофи; б) гетеротрофи.

II рівень. (За кожную правильну відповідь — 1 бал.)

- Дай визначення терміну:

Фотосинтез — _____

- Допиши слова “так” або “ні” біля наступних тверджень:

- розмноження—це збільшення кількості організмів
- статеве розмноження відбувається завдяки вегетативним органам
- вегетативними органами рослини є квітка і плід
- запліднення—це злиття статевих клітин

- Завдання за планом учителя. (Тут і надалі пиши тільки відповідь!) _____
-

III рівень. (За кожную правильну відповідь — 2 бали.)

- Доповни речення (встав пропущені слова)

Для того, щоб відбувся синтез _____, необхідно, щоб спочатку відбувся _____ органічних сполук. Тому що для синтезу необхідна _____, яка вивільнюється під час _____.

- Завдання за планом учителя. _____
-
-
-
-

IV рівень. (За правильну відповідь — 2 бали.)

I. Відомо, що рослина росте і розвивається завдяки енергії Сонця. Однак проростання насінини відбувається під землею, куди сонячні промені не потрапляють. Доведи, що для проростання насінини немає потреби у сонячному світлі.

(Або альтернативне завдання за плану учителя)

Ведення зошита _____ Підпис учителя _____ Підпис батьків _____

Робота над помилками

Твої спостереження і запитання